

E-NOVIČNIK

MREŽE INSTITUCIJ PROMOTORK ENAKOSTI

MAJ 2025

V TEJ ŠTEVILKI

Poročilo o diskriminaciji
v Sloveniji

Za uresničevanje pravic
vseh ljudi z invalidnostmi
v Sloveniji

Mednarodna konferenca
o protidiskriminacijskem
pravu in enakih možnostih
za vse

KOLOFON

Uredila: Mateja Zobarič Trplan
in Mitja Blažič

Kontaktna oseba mreže pri
Zagovorniku načela enakosti:
Mateja Zobarič Trplan

Dober glas seže v deveto vas

Projekt [Soočimo se z diskriminacijo](#) smo uspešno zaključili, e-novičnik mreže institucij promotork enakosti pa ostaja. Namenjen je deljenju pomembnih in uporabnih informacij ter zanimivosti s področja varstva pred diskriminacijo in zagotavljanja enakih možnosti. Vabimo vas, da informacije širite v vaši instituciji ter s tem krepite ozaveščenost in informiranost vaših zaposlenih o aktualnih dogajanjih na področju varstva pred diskriminacijo in zagotavljanja enakega obravnavanja.

Če imate v vaši organizaciji dobre prakse ali zanimivosti, povezane z zagotavljanjem enake obravnave in enakih možnosti, nam pišite na gp@zagovornik-rs.si (s pripisom Mreža institucij promotork enakosti), da jih bomo lahko vključili v prihodnje izdaje e-novičnika.

ODMEVI

Za tokratno izdajo se je že oglasilo nekaj članic naše mreže.

Iz **Zdravstvenega doma Ljubljana** poročajo o tem, da je bilo lansko izobraževanje o varstvu pred diskriminacijo, ki so se ga udeležili tudi njihovi zaposleni, »kakovostno, praktično naravnano, okrepljeno s primeri, prikazano v obliki kratkih filmov ter koristno, saj smo pridobili uvid, kaj se dejansko skriva za definicijo diskriminacije«.

Z izobraževanj bomo pri Zagovorniku nadaljevali tudi letos.

Nekateri izpostavljate tudi Zagovornikov [priročnik za delodajalce o zagotavljanju enakih možnosti in preprečevanju diskriminacije pri zaposlovanju in delu](#), ki vam je s primeri diskriminacije in dobrimi praksami v pomoč pri zaposlovanju novih sodelavcev.

Letos pripravljamo posebno izobraževanje za kadrovnike prav na to temo.

Za termine izobraževanj in možnosti usposabljanj na zahtevo v letu 2025 spremljajte spletno stran Zagovornika načela enakosti www.zagovornik.si.

Članice mreže pa bomo po elektronski pošti tudi posebej obveščali o vseh izobraževalnih priložnostih.

POROČILO O DISKRIMINACIJI V SLOVENIJI

Zagovornik načela enakosti je objavil [redno letno poročilo za leto 2024](#). V njem predstavlja svoje delovanje in druge izbrane podatke, povezane z zagotavljanjem enake obravnave in enakih možnosti v Sloveniji.

Zagovornik poroča Državnemu zboru o svojem delu in izdelkih z rednim letnim poročilom, ki ga vsako leto pripravi do 30. aprila.

Tudi lani je Zagovornik prejel največ prijav diskriminacije s področja zaposlovanja in dela ter s področja ponujanja blaga in storitev. Prav zato delu in zaposlovanju posveča posebno pozornost. Lani je ob izdaji [priročnika o varstvu pred diskriminacijo za zaposlene in iskalce zaposlitve](#) pripravil [okroglo mizo](#).

ZA URESNIČEVANJE PRAVIC VSEH LJUDI Z INVALIDNOSTMI V SLOVENIJI

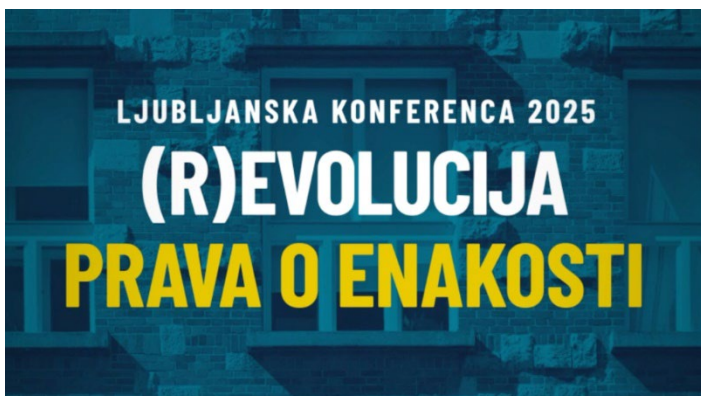
Zagovornik načela enakosti Miha Lobnik je decembra 2024 poslanecem državnoborskega Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide predstavil posebno poročilo z naslovom [Za uresničevanje pravic vseh ljudi z invalidnostmi v Sloveniji](#). S poročilom, izdanim avgusta lani, Zagovornik opozarja na dolžnosti države do ljudi z invalidnostmi, ki izhajajo iz mednarodne konvencije o pravicah invalidov.

Še več so o stanju človekovih pravic ljudi z invalidnostmi povedali razpravljavci in udeleženci [okrogle mize](#), ki jo je lani decembra Zagovornik načela enakosti pripravil ob mednarodnem dnevu ljudi z invalidnostmi in svetovnemu dnevu človekovih pravic, ki ju obeležujemo 3. in 10. decembra.

MEDNARODNA KONFERENCA O PROTIDISKRIMINACIJSKEM PRAVU IN ENAKIH MOŽNOSTIH ZA VSE

V Ljubljani bo med 2. in 4. julijem 2025 potekala 12. letna konferenca Centra za primerjalno pravo o enakosti in protidiskriminacijsko pravo, ki deluje v okviru pravne fakultete Univerze Kalifornije v Berkeleyu. Dogodek bo potekal v soorganizaciji Zagovornika načela enakosti in Pravne fakultete Univerze v Ljubljani, udeležilo pa se ga bo 135 predavateljev z vsega sveta.

Mednarodna konferenca bo posvečena razmislekom o 25 letih protidiskriminacijskega prava v Evropi in širše. Sprejetje direktiv o enakosti pri zaposlovanju (2000/78/ES) in o rasni enakosti (2000/43/ES) leta 2000 ter drugih, ki so jima sledile, je vzpostavilo trden, širok in splošen pravni okvir, ki prepoveduje diskriminacijo, kar je pomembno prispevalo k uresničevanju zavezanosti EU boju proti diskriminaciji in spodbujanju enakosti.

Obeleževanje 25 let razvoja protidiskriminacijske zakonodaje v Evropi in širše predstavlja primeren trenutek za razmislek o dosežkih, omejitvah in prihodnjem potencialu zakonodaje o enakosti po vsem svetu.

O tem bodo na multidisciplinarnem strokovnem srečanju v Ljubljani razpravljali vrhunski mednarodni strokovnjakinje in strokovnjaki za vprašanja varstva pred diskriminacijo.

Na spodnjih povezavah najdete:

- [program konference](#) in
- [prijavni obrazec](#) (z navodili za plačilo kotizacije).

MAJ JE MESEC RAZNOLIKOSTI

Mesec raznolikosti EU ozavešča o pomenu raznolikosti in vključevanja na delovnem mestu in v naših družbah. Gre za reprezentacijo in prepoznavnost različnih skupin, kjer se vrednotijo in v delovno okolje vključujejo različni pogledi.

Mesec raznolikosti EU obeležuje prizadevanja organizacij za vzpostavitev enakih in vključujočih okolij v korist vseh. Ta pobuda je del zaveze Evropske komisije za boj proti diskriminaciji ter spodbujanje raznolikih in vključujočih delovnih mest.

V 2025 je mesec raznolikosti namenjen spodbujanju duševnega zdravja in dobrega počutja na delovnem mestu.

Preverite, kaj se letos v okviru meseca raznolikosti dogaja v Sloveniji, sodelujte – več informacij lahko najdete [tukaj](#).

**EVROPSKI
MESEC
RAZNOLIKOSTI**

Združeni v raznolikosti

ZAGOTAVLJANJE DOSTOPNOSTI IN RAZUMNIH PRILAGODITEV ZA OSEBE Z INVALIDNOSTMI

Decembra letos se izteka prehodno obdobje, ki ga je določil Zakon o izenačevanju pravic invalidov, za izvedbo primernih prilagoditev za osebe z invalidnostmi na področju obstoječih objektov v javni rabi in prevoza potnikov v železniškem prometu.

Dostopnost blaga in storitev, šolskega in študijskega procesa ter avtobusov za prevoz potnikov v cestnem prometu, ki bi po tem zakonu že morala biti zagotovljena pred petimi oz. desetimi leti, pa tudi še ni v celoti.

Kaj so razumne prilagoditve in kako lahko v praksi delujejo v delovnem okolju, si lahko preberete tudi v Zagovornikovem [priročniku za delodajalce](#) (poglavje 7.3 in drugod).

Kako ste se zagotavljanja razumnih prilagoditev in dostopnosti lotili vi?

Imamo v mreži kakšno posebno zgodbo, dobro prakso, ki bi jo bilo vredno deliti z drugimi?

Sporočite nam jih na elektronski naslov gp@zagovornik-rs.si (s pripisom Mreža institucij promotork enakosti), da jih bomo lahko vključili v prihodnje izdaje e-novičnika.

Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, ki je tudi članica naše mreže institucij promotork enakosti, izvaja ukrepe za uresničevanje razumnih prilagoditev že vrsto let. Pravijo, da s prilagoditvami še niso zaključili, so pa za osebe z različnimi invalidnostmi doslej med drugim že zagotovili:

- arhitektonsko prilagojene učilnice in klančine v prostorih fakultete;
- avtomatska vrata na glavnem vhodu v fakulteto in
- dvigalo s tipkami, prilagojenimi za osebe na invalidskem vozičku, glasovno najavo nadstropij in dostopom do vseh nadstropij;
- kovinske ograje ob stopnicah s tipnimi označevalnimi tablicami v vseh nadstropjih fakultete;
- sanitarije za gibalno ovirane;
- dve parkirni mesti v garažni hiši fakultete;
- talne taktilne oznake v pritličju in 1. nadstropju fakultete ter tipne označevalne oznake za predavalnice;
- dostopno spletno mesto fakultete za vse uporabnike in dostopen študijski informacijski sistem;
- daljši čas izposoje gradiva v Osrednji družboslovni knjižnici Jožeta Goričarja z možnostjo uporabe elektronskega povečevalnega bralnika in eBralca;
- možnost izposoje čitalniškega gradiva zaradi pretvorbe besedila;
- možnost prisotnost pomočnika/bralca/zapisovalca/tolmača, ki si ga priskrbi študent/-ka sam, med predavanji, seminarji, vajami in pri preverjanju znanja;
- možnost uporabe lastne posebne programske opreme;
- prilagoditve glede obvezne prisotnosti na predavanjih, seminarjih in vajah;
- prilagoditve glede časovnih rokov pri oddaji nalog, predstavitev in nastopih;
- podaljšan čas pri preverjanju znanja; sprememba oblike preverjanja znanja (ustno opravljanje izpita namesto pisnega in obratno).

PODKAST ZAGOVORNIKA NAČELA ENAKOSTI

Letos smo pri Zagovorniku začeli pripravljati podkast. Ta prinaša osnovne informacije in poglobljene razmisleke o varstvu pred diskriminacijo, o zagotavljanju enakega obravnavanja, enakopravnosti, enakih možnostih in o delu osrednjega državnega organa za varstvo pred diskriminacijo. Ustvarjajo ga sodelavke in sodelavci Zagovornika načela enakosti. Poslušate ga lahko v vaši aplikaciji za podkaste ali na povezavi [tukaj](#).

#01 [Osebnosti okoliščine](#)

V prvi epizodi boste spoznali Miho Lobnika, ki že drugi mandat opravlja delo predstojnika osrednjega državnega organa za varstvo pred diskriminacijo. Spregovoril je o svojih pristojnostih, uspehih in izzivih, pa tudi o ambicijah, ki si jih je zastavil kot prvi zagovornik. V nadaljevanju boste slišali še strokovno sodelavko Evo Cankar Farkaš, ki pojasni enega temeljnih pojmov varstva pred diskriminacijo, to so osebnosti okoliščine.

#02 [Posebna poročila](#)

V drugi epizodi smo se z zagovornikom pogovarjali o diskriminaciji v Sloveniji. Kako pogosta je, katere družbene skupine najbolj prizadene, na katerih področjih je najpogostejša. Izpostavili pa smo predvsem pravice oseb z invalidnostmi do enakih možnosti in enakega obravnavanja. V nadaljevanju boste slišali strokovno sodelavko Nevenko Prešlenkovo, ki predstavi instrument posebnega poročila, ter strokovnega sodelavca dr. Matevža Kokola, s katerim smo se poglobili v tematiko dostopnosti srednjih šol za gibalno ovirane osebe.

#03 [Definicija diskriminacije](#)

V tretji epizodi strokovni sodelavec Aljoža Gadžijev pojasnjuje, kdaj lahko slabšemu obravnavanju rečemo diskriminacija po Zakonu o varstvu pred diskriminacijo. Predstojnik Zagovornika pa na kratko predstavi osrednje poudarke Rednega letnega poročila za leto 2024. Vabljeni k poslušanju.

KAKO VAM LAHKO ZAGOVORNIK POMAGA

Imate vprašanje o diskriminaciji ali potrebujete nasvet?

Želite, da vas, ko ste neenakopravno obravnavani, podpremo?

Zaupate nam lahko svoje stiske in težave. Pišite nam ali pokličite na našo brezplačno številko.

Pravno svetovanje
080 81 80
(brezplačna številka)

Vsak delovni dan:
od 10:00 do 12:00
Ob sredah tudi:
od 15:00 do 18:00

Elektronski naslov
gp@zagovornik-rs.si

Telefon
(01) 4735 531

Naš naslov
Železna cesta 16,
1000 Ljubljana

[Spletna stran](#)

[Facebook](#)

[LinkedIn](#)

[Instagram](#)